



21. august 2009

EM 2009/140

I henhold til § 32 i Inatsisartuts Forretningsorden fremsætter jeg hermed følgende beslutningsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at tage initiativ til etablering af en institution til behandling af misbrugere af euforiserende stoffer under hvilken der særskilt etableres en særskilt afdeling alene beregnet til unge mennesker.
(Medlem af Inatsisartut Akitsinnguaq Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse:

Af et svar af 9. marts 2009 fra det daværende Landsstyremedlem for Sundhed til Landstingsmedlem Olga P. Berthelsen på et § 36 spørgsmål fremgår det om hash-misbrug bl.a.:

"Hashrygning er meget udbredt i Grønland, ofte i et blandingsmisbrug med alkohol. Hash er et rusmiddel, der kan give hjerneskader ved langvarigt brug og udløse psykisk sygdom (hashpsykose) både efter langvarigt, men også efter kortvarigt brug.

Hvis man skal vurdere brugen af hash i Grønland på baggrund af den mængde politiet konfiskerer, har hash en stor udbredelse i befolkningen. I 2007 beslaglagde politiet cirka 48 kg hash, mens det i 2008 var cirka 43 kg. Brug af hårde stoffer synes derimod at være begrænset i Grønland. Det er politiets opfattelse af hårde narkotiske stoffer såsom kokain, amfetamin og lignende findes i et meget begrænset omfang og indenfor en meget begrænset personkreds. Ydermere er det politiets indtryk, at hård narkotika ikke findes som handelsvare i Grønland. I 2008 er der i tre tilfælde beslaglagt amfetamin – alle gange indenfor samme personkreds."

Det fremgår ligeledes af samme besvarelse, at 23 pct. af 700 udspurgte folkeskoleelever i alderen 15-17 år i 2006 havde røget hash. Og inden for den seneste måned havde 8 pct. af de 15-17 årige røget hash.

Det er imidlertid ikke kun de unge der misbruger hash. Også de voksne misbruger stoffet. Ifølge Naalakkersuisuts ovenfor omtalte besvarelse, viste befolkningsundersøgelsen 2005-2007, at 33 % af den voksne befolkning har prøvet hash en enkelt eller få gange, mens 23 % har misbrugt hash adskillige gange.

At problemets omfang er stort ses f.eks. også illustreret i politiets konfiskation af 118 kg hash på en sejlbåd i juli 2009.

Paarisa har i årenes løb gennemført oplysningskampagner mod bl.a. hashmisbrug og snifning. Forebyggelse mod hashmisbrug indgår derudover som et prioriteret område i Folkesundhedsprogrammet Inuuneritta. Disse forebyggelsesinitiativer støtter vi naturligvis op om fra Inuit Ataqatigiit. Vi kommer imidlertid ikke udenom også at se på, hvorledes vi kan forbedre behandlingen af hashmisbrugere. Misbrugsbehandling kan således kun have succes, hvis misbrugeren er motiveret for behandlingen, og hvis misbrugsbehandlingsstedets tilbud afspejler misbrugerens behov. Hvis disse succeskriterier skal opnås mener jeg grundlæggende, at der er behov for at foretage en sondring mellem misbrugsbehandlingen til voksne rutinerede misbrugere og unge og mindre erfarne misbrugere. Det forekommer oplagt, at de to grupper har brug for hvert sit behandlingstilbud. Man kan således let forestille sig, at det for helt unge misbrugere kan opleves som socialt eller følelsesmæssigt stigmatiserende at blive sat sammen med ældre og meget rutinerede misbrugere. I et selskab med meget rutinerede misbrugere vil den unge misbruger kunne risikere at nå til en opfattelse af, at han eller hun slet ikke har et misbrug – og det var jo ikke meningen.

Qaqiffik tilbyder i dag behandling for misbrug af euforiserende stoffer, herunder hash. Qaqiffik har så vidt vides imidlertid ikke et særligt tilbud eller en særlig afdeling for unge mennesker. Derudover foregår behandlingen for misbrug af hash som en integreret del af den almindelige misbrugsbehandling. Dette hænger givetvis sammen med, at alkohol- og hashmisbrug nogen gange følges ad. Jeg mener imidlertid, at det omfattende hashmisbrug viser nødvendigheden af, at der etableres en behandlingsinstitution, der primært er møntet på behandlingen af misbrug af euforiserende stoffer, herunder særligt hash. En sådan institution vil ligeledes være egnet til at demonstrere farligheden af hashmisbrug overfor befolkningen.

Jeg foreslår således, at der etableres en offentlig institution alene til behandling af misbrugere af euforiserende stoffer. Jeg så principielt helst, at der blev etableret to særskilte institutioner for henholdsvis voksne og unge misbrugere, men da det kan være vanskeligt, at finde kvalificeret behandlingspersonale til to institutioner, og ud fra ønsket om at begrænse udgifterne til etablering for landskassen, og endelig med henblik på at opnå administrative synergieffekter, anser jeg det som hensigtsmæssigt, at der etableres én samlet institution til formålet. For at sikre den bedst mulige behandling af henholdsvis yngre og mere erfarne misbrugere foreslår jeg dog samtidig, at institutionen etableres med en særskilt afdeling, f.eks. i form af en satellitinstitution, alene møntet på yngre misbrugere.

En institution som foreslået vil ikke være gratis at etablere, og der vil skulle findes midler på finansloven til formålet. Udgifternes omfang vil bl.a. afhænge af, om institutionen kan indrettes i regi af eksisterende institutioner eller bygninger samt af omfanget af personale, som skal rekrutteres til formålet. På nuværende tidspunkt, hvor disse faktorer er ukendte, er det ikke muligt at fremkomme med et mere nøjagtigt overslag over udgifterne til formålet. Jeg

er imidlertid ikke i tvivl om, at etableringen af en institution som foreslået vil være god investering for vores samfund.

I første omgang skal jeg foreslå, at forslaget henvises til behandling i Familieudvalget eller Sundhedsudvalget m.h.p. en nærmere afklaring af forslagens økonomiske og behandlingsmæssige konsekvenser. Som led i denne afklaring er det min forventning, at det relevante udvalg vil fremkomme med et forslag til prioritering af de til formålet nødvendige økonomiske midler.

Med håbet om, at Inatsisartuts partier vil støtte forslaget.